

Utassy József halálára

Csak nemrég küldted – egy esztendeje –, a többi öregkori remekléseid között, az ötvenhatos versciklusod végére illesztve e verssorokat a Somogyra:

*„Csillagászati ősz. Vasárnap.
Szelek tornáztatják a fákat.
Fel-felnyög egy jegenye: korban.
Arcán rémület, vád, iszony van.
Lépdelek, ősz, öregem, árván
útjaidnak hosszúdad árnyán.”*

Nem Jóskám, nem drága barátom, nem lépdelsz már ebben a hirtelen őszben, nem lépdelsz már, megöregedvén, szép hófehér hajaddal, nem.

Felnyög egy jegenye, arcán rémület van. Vád. Mert ellépdeltél, Jóska, az őszi utak hosszúdad árnyán, el. De a verseid itt maradtak, reménységként, vigasztként, biztatásként.

*Zúg Március, záporos fény ver,
Subog a zászlós tűz a vérben...*

Százéves időkben beh' féltek, beh' rettegetek a *Zúg Márciustól*. Te voltál a tüzelt járó, gyújtogató ember, Jóska. A botránykő. Talpra Petőfi? Szólj még egyszer a szabadságról!

A szabadságról? Amikor listázták a március idusán kitűzött kokárdákat. Amikor hőstelenítették a történelmi hőseinket. Amikor abban a hitben ringatták magukat, hogy a nemzet szabadságát örökre elrekkentették előlünk. Amikor úgy gondolták, hogy a bőség kosarát akár milliók szeme láttára is megdézsmálhatják. Amikor nem sajnálták az erőfeszítést, hogy ránk roppantsák a szellem napvilágát. Ránk is roppantották. A szellem, a kultúra romjai alól nézünk ki ma, keressük a fényt ebben a sötétségben.

Mi mást tehetnénk ezután is, hogy elmentél Jóska –: sírjából kikelni, járni szólítjuk Petőfit. Ebben a kicsiny, bizonytalan, képmutató magyar hazában minduntalan üzeni kell érte. Hadd féljenek, mindenkor, akik nem viselhetik el Petőfi Sándor tekintetét!

Ellépdeltél, drága Jóska, a csillagászati őszt meg sem várva, de reánk hagytad a szigorú szemedet, a megvesztegethetetlen igazságérzetet. Nem véletlen, hogy utolsó, 2010-ben megjelent köteted az *Ezüst rablánc* címet viseli. Ránk hagytad a meg nem alkuvás szellemét, a hívó szavakat: „Talpra, Petőfi!”

Talpra, hogy ebben az országban – ahol némelyek oly szívesen tennének, végleg szemfedőt minden igaz poétára –, ebben a hazában soha többé ne férjenek hozzá a bőség kosarához a ragacsos kezűek.

Talpra, hogy a szellem napvilágát többé be ne deszkázhassák a hamis ideológiák bajnokai! Meg ne rontsák, el ne rabolják tőlünk az anyanyelvünket. A hétszer gyávák, ahogy te nevezted őket, Jóska. A kofák, a kufárok, akik annyit szónokoltak, handabandáztak itt a nép nevében, a népre hivatkozva.

Ősz botorkál a kertek alatt, Jóska, szelek tornáztatják a fákat. De én nem a nyögésüket, a *korbanásukat* hallom, nekem március zúg, amikor meglódult szívveréssel rád gondolok, amikor elköszönök tőled.

Március zúg, Jóska. A te varázslatod. Az őszben is Utassy József halhatatlan márciusa.